

Tab. 13. Powody przyznania pomocy

Powód trudnej sytuacji życiowej		Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Ubóstwo		253	936
Sieroctwo		5	15
Potrzeba ochrony macierzyństwa		17	66
Bezrobocie		903	751
Niepełnosprawność		63	233
Długotrwała choroba		19	70
Bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego - ogółem		16	59
w tym	rodziny niepełne	5	15
	rodziny wielodzietne	11	44
Alkoholizm		12	49
Narkomania		1	2

6. Finanse Gminy

Dochody budżetu Gminy Hażlach w 2004 roku zostały zaplanowane na poziomie 12,1 mln zł. Wykazują one spadek w stosunku do roku poprzedniego. Znaczną dynamikę przyrostu dochodów w stosunku do lat ubiegłych notowano natomiast w okresie 2001-2003.

Wydatki budżetu Gminy w roku 2004 przewidziano na poziomie 16,2 mln zł, co stanowi wzrost o ponad 1,6 mln zł w stosunku do ubiegłego roku.

Wydatki budżetowe w latach 2000-2002 kształtują się na zbliżonym poziomie. W latach 2003 - 2004 wydatki budżetu wykazują wzrost w stosunku do lat wcześniejszych.

Tab. 14. Zbiorcze dane z wykonania budżetów Gminy od roku 2000 oraz plan na rok 2004

Rok	Wydatki (zł)	Dochody	Nadwyżka /deficyt
2000	10 368 169	9 700 602	-667 567
2001	10 311 333	11 320 924	1 009 591
2002	10 183 938	11 098 975	915 037
2003	14 612 589	12 214 483	-2 398 106
2004 (plan)	16 201 550	12 114 178	-4 087 372

Wskaźnik zadłużenia Gminy Hażlach w latach 2000-2002 wynosił 0. W roku 2003 Gmina zaciągnęła pożyczkę w wysokości 4 283 794 zł, co stanowiło 35% dochodów budżetu. Poniżej zestawiono podstawowe wielkości w tym zakresie.

Tab. 15. Poziom zadłużenia Gminy

Rok	Poziom zadłużenia (sprawozdanie RBZ, wartości w zł)	Zadłużenie do dochodów gminy ogółem
2000	0	0%
2001	0	0%
2002	0	0%
2003	4 283 794	35%

Gmina Hażlach stworzyła listę wieloletnich zadań inwestycyjnych, których realizacja przewidywana jest w perspektywie średniookresowej:

Tab. 16. Lista wieloletnich zadań inwestycyjnych (wg kosztorysów inwestorskich)

Inwestycja	okres realizacji		łączne nakłady	nakłady w latach		
				2004	2005	2006
Budowa oczyszczalni ścieków w Hażlachu	2002	2004	2934186	1548503	0	0
Budowa kanalizacji sanitarnej w Kończycach Wielkich	2002	2004	2276395	1211786	0	0
Budowa kanalizacji sanitarnej w Hażlachu - I etap	2002	2004	1994133	1007055	0	0
Nadbudowa budynku oraz zmiana konstrukcji dachu na budynku Szkoły Podstawowej w Kończycach Wielkich	2004	2005	956100	20000	936100	0
Budowa kanalizacji sanitarnej w Pogwizdowie _ II i III etap	2004	2006	1772000	10000	954000	808000
Budowa kanalizacji sanitarnej w Hażlachu - II etap	2004	2006	1165000	10000	10000	1145000
Wymiana dachu na Szkole Podstawowej w Zamarskach	2005	2007	700000	0	20000	300000
Wymiana stolarki i CO w Gimnazjum w Pogwizdowie	2005	2006	200000	0	100000	100000
Budowa budynku socjalnego	2006	2007	500000	0	0	300000
Remont mostu na rzece Piotrówce w ciągu ul. Topolowej w Kończycach Wielkich	2004	2006	424000	24000	200000	200000
Budowa zadaszenia przy Domu Ludowym w Hażlachu	2004	2005	128400	8400	120000	0
Remont dachu oraz elewacja ośrodka zdrowia w Hażlachu	2006	2007	800000	0	0	10000
Budowa drogi - ul. Zamkowa w Kończycach Wielkich	2005	2006	1395000	0	20000	1375000
Przebudowa i remont drogi ul. Rudowska w Zamarskach i Hażlachu	2005	2006	2865000	0	30000	2835000
Budowa oświetlenia na ul. Ks. Kukli w Kończycach Wielkich	2004	2005	32000	3000	29000	0
Budowa kanalizacji sanitarnej w Zamarskach	2006	2013	17762000	0	10000	2220000
Przebudowa i remont drogi ul. Polna w Hażlachu	2005	2006	310000	0	10000	300000
Przebudowa i remont drogi ul. Myśliwska w Hażlachu	2004	2005	665000	20000	645000	0
Budowa drogi ul. Krakowska w Pogwizdowie	2004	2005	645000	10000	635000	0
Budowa drogi - ul. Gdańska w Pogwizdowie	2004	2005	578000	10000	568000	0
Budowa drogi ul. Warszawska w Pogwizdowie	2004	2005	368000	10000	358000	0
Przystosowanie gminnych obiektów użyteczności publicznej dla potrzeb niepełnosprawnych	2005	2006	400000	30000	200000	170000
ogółem			38870214	3924748	4847105	9765006

7. Planowanie przestrzenne w Gminie

W roku 2000 Rada Gminy Hażlach uchwaliła „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy”. Dokument określa główne kierunki rozwoju gospodarczego, społecznego i przestrzennego Gminy Hażlach, ze szczególnym uwzględnieniem problematyki rozwoju rolnictwa, kreowania poza rolniczych miejsc pracy, w tym funkcji turystyczno - rekreacyjnej, podniesienia standardu zamieszkania, usług publicznych i komercyjnych, dóbr kultury i środowiska naturalnego.

W grudniu 2003r. podjęte zostały uchwały przyjmujące Miejscowe Plany Zagospodarowania Przestrzennego Wsi Pogwizdów i Zamarski, w lutym 2004r. Wsi Brzezówka, Rudnik, Hażlach a w marcu Wsi Kończyce Wielkie. Plany wejdą w życie po opublikowaniu tj. czerwiec i lipiec 2004r. Miejscowe Plany Zagospodarowania Przestrzennego regulują:

- 1) przeznaczenie terenów oraz linie rozgraniczające tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania,
- 2) parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu, w tym linie zabudowy, gabaryty obiektów i wskaźniki intensywności zabudowy,
- 3) zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków,
- 4) zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej,
- 5) stawki procentowe, na podstawie których ustala się jednorazową opłatę tytułu wzrostu wartości nieruchomości na skutek uchwalenia planu.

8. Infrastruktura społeczno - kulturalna

8.1 Oświata i wychowanie

W Gminie Hażlach znajdują się 4 przedszkola, 4 szkoły podstawowe i 2 gimnazja. Gmina przejęła prowadzenie szkół od 1 stycznia 1994 r. i od tej pory znaczna część środków z budżetu przekazywana jest na poprawienie stanu technicznego placówek oświatowych. Między innymi wybudowano

cztery hale gimnastyczne w: Hażlachu, Kończycach Wielkich, Pogwizdowie i Zamarskach a także rozbudowano szkołę w Pogwizdowie. We wsi Rudnik od 2001r. działa trzy klasowa społeczna szkoła podstawowa prowadzona przez Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Wsi Rudnik.

Tab. 17. Charakterystyka szkół w roku szkolnym 2003/2004

Placówka	Oddziały	Uczniowie	Nauczyciele*
Przedszkole Kończyce Wielkie	2	34	4
Przedszkole Hażlach	2	44	5
Przedszkole Pogwizdów	4	98	10
Przedszkole Zamarski	2	33	5
Szkoła Podstawowa Kończyce Wielkie	6	144	15
Szkoła Podstawowa Hażlach	7	142	16
Szkoła Podstawowa Pogwizdów	16	394	37
Szkoła Podstawowa Zamarski	6	96	14
Gimnazjum Kończyce Wielkie	8	214	21
Gimnazjum Pogwizdów	9	212	25
Społeczna Szkoła Podstawowa w Rudniku	3 + „0”	12 + 6	4

*nauczyciele pełno- i niepełnozatrudnieni

Na terenie Gminy funkcjonuje Gminna Biblioteka Publiczna w Hażlachu z filiami w Kończycach Wielkich i Pogwizdowie, licząca 36183 woluminów, z których korzysta 1070 czytelników. Działalność bibliotek finansowana jest również ze środków budżetu Gminy.

W Gminie organizowane są doraźne imprezy kulturalne, przeglądy zespołów szkolnych, kółek recytatorskich a także mecze i rozgrywki sportowe. Ze środków budżetu Gminy utrzymywana jest Świetlica Gminna w Hażlachu oraz jej trzy filie w Kończycach Wielkich, Pogwizdowie i Zamarskach.

W Kończycach Wielkich funkcjonuje Państwowy Dom Dziecka sprawujący opiekę nad 45 wychowankami.

8.2 Służba zdrowia

Na terenie Gminy działają trzy ośrodki zdrowia w Hażlachu, Kończycach Wielkich i Pogwizdowie, w których prowadzą działalność Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej oraz Niepubliczne Zakłady Opieki Dentystycznej. W Pogwizdowie funkcjonuje punkt apteczny.

8.3 Bezpieczeństwo publiczne

Nad bezpieczeństwem Gminy Hażlach czuwa Komisariat Policji w Zebrzydowicach liczący 25 etatów policyjnych i 2 cywilne i obsługujący teren dwóch Gminy Hażlacha i Zebrzydowic. Gmina Hażlach należy do najbezpieczniejszych Gminy powiatu cieszyńskiego. Zanotowana przestępczość nie ma charakteru systematyczności i ciągłości lecz występuje sporadycznie.

Tab. 18. Charakterystyka przestępstw popełnionych w 2003r. na terenie Gminy Hażlach.

OPIS	ARTYKUŁ	ILOŚĆ
Kradzież mienia prywatnego	art. 278 KK	17
Włamania	art. 279 KK	19
Rozboje	art. 280 KK	3
Znęcanie	art. 207 KK	3
Rozpijanie	art. 208 KK	2
Niealimentacja	art. 209 KK	1
RAZEM		45

W Pogwizdowie mieści się Wydział Ruchu Drogowego Komendy Powiatowej Policji w Cieszynie.

Na terenie Gminy działa 6 jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych: w Brzezówce, Hażlachu, Kończycach Wielkich, Pogwizdowie, Rudniku i Zamarskach. Jedna jednostka OSP Kończyce Wielkie jest włączona do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego. Ochotnicze Straże Pożarne skupiają ogółem 266 czynnych strażaków, dysponują 5 samochodami pożarniczymi typu lekkiego i 2 typu średniego.

8.4 Sport i rekreacja

Gmina Hażlach posiada rozbudowaną infrastrukturę sportową, na którą składają się cztery nowoczesne hale sportowe znajdujące się przy szkołach oraz 7 boisk sportowych.

Na terenie Gminy działa pięć Ludowych Klubów Sportowych:

Hażlach – LKS VICTORIA

Kończyce Wielkie – LKS BŁYSKAWICA

Pogwizdów – LKS OLZA

Rudnik – LKS RUDNIK

Zamarski – LKS LUTNIA

W Pogwizdowie i Zamarskach funkcjonuje łowisko wędkarskie prowadzone przez PZW koło Pogwizdów PZW koło Zamarski, a w Kończycach Wielkich funkcjonuje kompleks rekreacyjno-rehabilitacyjny „PIELGRZYM”. Nowe Plany Miejscowe umożliwią rozwój zaplecza turystycznego, rekreacyjnego i wypoczynkowego.

8.5. Turystyka

Gmina Hażlach nie rozwinęła do tej pory funkcji turystyczno-rekreacyjnej. Za wyjątkiem kompleksu rekreacyjno-rehabilitacyjnego „PIELGRZYM” oraz hotelu przy Stacji Paliw Babilon brakuje w Gminie ośrodków rekreacyjnych i wypoczynkowych, zorganizowanej bazy noclegowej, odpowiedniej bazy gastronomicznej i innych urządzeń turystycznych, w tym szlaków turystycznych, spacerowych. W roku 2000 w ramach współpracy

Euroregionu Śląsk Cieszyński na terenie Gminy powstało łącznie 27,5 km tras rowerowych:

- trasa rowerowa główna nr 24 C część „pętli rowerowej Euroregionu Śląsk Cieszyński” łącząca Chałupki – Jastrzębie – Zebrzydowice – Pogwizdów – Cieszyn – Skoczów – Ustroń – Wisła – Istebna – Jasnowice. Na terenie Gminy (Pogwizdów, Brzezówka) trasa prowadzi na całym odcinku drogami o funkcji dojazdowej omijając centrum Pogwizdowa.
- Trasa rowerowa główna nr 11 Y – łącząca rejon południowy Zbiornika Goczałkowickiego (Landek) z przejściem granicznym w Cieszynie. Na terenie Gminy Hażlach przebiega przez Zamarski początkowo drogą powiatową nr 04 159 w centrum wsi przechodząc na drogę gminną (ul. Pasieki) prowadzącą do Kostkowic (Gmina Dębowiec).
- Trasa rowerowa główna nr 13 Z – Jastrzębie Zdrój – Ustroń, prowadzi wzdłuż dróg lokalnych od granic Gminy Zebrzydowice, poprzez Kończyce, Hażlach, Zamarski w kierunku wsi Gumna (Gmina Dębowiec). We wsi Kończyce Wielkie krzyżuje się z trasą drugorzędną nr 124 N a we wsi Zamarski z trasą główną nr 11 Y.
- Trasa rowerowa drugorzędna nr 124 N – Kaczyce Podświnioszów – Dębowiec. Trasa na terenie Gminy prowadzi częściowo drogami dojazdowymi, także leśnymi, przechodząc następnie na drogę zbiorczą (Kończyce Wielkie w kierunku Dębowca).
- Trasy rowerowe lokalne – są to trasy o charakterze rekreacyjnym lub komunikacyjnym łączącym przysiółki Gminy, stanowiące uzupełnienie głównych tras.

W roku 2004 w Hażlachu powstał punkt wypoczynkowy źródło Borgońka gdzie zmęczeni rowerzyści mogą wypocząć w otoczeniu przyrody.

8.6 Powiązania wewnętrzne i zewnętrzne Gminy

Gmina Hażlach posiada dobrze rozwiniętą sieć dróg komunikacji kołowej, odpowiadającej strukturze zagospodarowania przestrzennego wewnątrz Gminy i jej powiązaniom zewnętrznym.

Przez teren Gminy Hażlach przebiegają dwa odcinki dróg wojewódzkich. Droga nr 938 Pawłowice – Pruchna – Cieszyn - droga główna G1/2, III kl. technicznej o szerokość w liniach rozgraniczających 35 m., długość na terenie Gminy 7,431 km. Główna droga przenosząca ciężar komunikacyjny na kierunku Cieszyn – Katowice. Droga nr 937 Jastrzębie – Hażlach – droga zbiorcza Z 1/2, IV klasy technicznej o szerokości w liniach rozgraniczających 25 m i szerokości jezdni 7 m. Długość na terenie Gminy 5,231 km. Układ podstawowy uzupełnia sieć dróg powiatowych o łącznej długość wynoszącej 23,203 km:

- nr 04 154 Skoczów - Dębowiec – Kończyce droga Z. 1/2 szer. w. l. r.¹ - 25 m. i szer. jezdni 7 m. długość na terenie Gminy 6,858 km.
- nr 04 158 Gumna – Zamarski droga L. 1/2 szer. w. l. r. - 20 m. i szer. jezdni 6 m. długość na terenie Gminy 0,710 km.
- nr 04 159 Kończyce – Hażlach – Zamarski - Cieszyn droga Z. 1/2 szer. w. l. r. - 25 m. i szer. jezdni 7 m. długość na terenie Gminy 8,207 km.
- nr 04 160 droga przez Hażlach droga L. 1/2 szer. w. l. r. - 20 m. i szer. jezdni 7 m. długość na terenie Gminy 1,122 km.
- nr 04 161 Hażlach - Pogwizdów droga L. 1/2 szer. w. l. r. - 20 m. i szer. jezdni 7 m. długość na terenie Gminy 2,676 km.
- nr 04 162 Cieszyn - Pogwizdów droga Z. 1/2 szer. w. l. r. - 25 m. i szer. jezdni 7 m. długość na terenie Gminy 3,630 km.

Sieć dróg wojewódzkich i powiatowych uzupełniają drogi gminne o łącznej długości 124,2 km.

Drogi powiatowe, gminne i lokalne realizują przede wszystkim powiązania komunikacyjne wewnątrz Gminy oraz powiązania lokalne z miejscowościami w gminach ościennych.

---

¹ w liniach rozgraniczających

Odległości z Hażłacha do

- Bielsko-Biała - 32 km
- Cieszyn - 8 km
- Jastrzębie - 25 km
- Katowice - 70 km
- Skoczów - 12 km

8.7 Układ kolejowy

Przez zachodnią część Gminy Hażlach (Kończyce Wielkie, Pogwizdów) przebiega linia kolejowa relacji Zebrzydowice – Cieszyn.

8.8 Transport pasażerski

Podstawowym środkiem przewozowym w Gminie jest autobus. Większość linii kursuje wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych. Hażlach posiada bezpośrednie powiązania komunikacyjne z Katowicami, Gliwicami, Opolem. Ponadto Pogwizdów i Hażlach objęty jest siecią komunikacji miejskiej zapewniającej częste połączenia z Cieszynem.

9. Mieszkalnictwo

Zabudowę mieszkaniową Gminy Hażlach w zasadzie stanowią budynki prywatne: zagrodowe i jednorodzinne. Ponadto w Pogwizdowie znajduje się Osiedle Górniczej Spółdzielni Mieszkaniowej liczące 23 bloki.

Średnia powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w Gminie Hażlach wynosi 89,2 m² (w woj. śląskim 65,4 m²), a w przeliczeniu na 1 osobę wynosi 25,2 m² (w woj. śląskim 21,6 m²). Z danych statystycznych dotyczących okresu budowy budynków wynika, że Gmina Hażlach jest obszarem notującym ciągły rozwój (ponad 26,15% wszystkich budynków wzniesionych zostało po 1998 roku)